

BIRTOKPOLITIKA – FÖLDKÉRDÉS – VIDÉKFEJLESZTÉS

**„Hogyan tovább földügyek:
magyar vidék, mezőgazdaság?”
című országos szeminárium
a Nyugat-magyarországi Egyetem
Geoinformatikai Karán**

A Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar Földügyi és Térinformatikai Tudásközpontjában 200 fő részvételével tartották azt a kétnapos szemináriumot (2010. november 3–4.), amelynek legfőbb célja volt: új időszámítás életre hívása a megoldásra váró földügyek elősegítésével; a magyar vidék életének fellendítési lehetőségeivel.

Még mindig kb. negyed millió hektár termőföld, erdőterület tulajdonviszonyai rendezetlenek, még mindig több mint másfél millió hektár osztatlan közös földtulajdon bénítja a fejlődésre váró gazdaságokat, még mindig kb. 2 millió hektár nemzeti termőföld-vagyonnal lehetne racionálisan és igazságosan segíteni, életképesebbé tenni a magyar családi gazdaságokat. Ezek a főbb célkitűzések – és ez által a falu, a vidék fejlődése, a helyi értékek

kiaknázási lehetőségei, a mezőgazdaság húzóágazattá fejlesztése – készítették a konferencia szervezőket arra, hogy megfelelő helyen, egyetemünk Földügyi Tudásközpontjában hívják össze azt a Fórumot, amely hivatott arra, hogy feltárja és előmozdítsa a földügyekhez széleskörűen kapcsolódó; fejlődésre, fejlesztésre váró feladatcsoportokat.

Az ünnepi megnyitón az elnökség tagjai voltak: *Mélykúti Gábor* dékán, *Faragó Sándor* rektor, *Ángyán József* parlamenti államtitkár, *V. Németh Zsolt* államtitkár, *Sebestyén Róbert* Nemzeti Földalap Kezelő Szervezet elnöke és *Égi Tamás* Székesfehérvár Megyei Jogú Város alpolgármestere. A konferenciát szervező Kar részéről Mélykúti Gábor, az Egyetem részéről Faragó Sándor, Karunknak, illetve a konferenciának helyet adó város részéről Égi Tamás alpolgármester köszöntötte a konferencia résztvevőit. Ezt követően a Vidékfejlesztési Minisztérium részéről Ángyán József nyitotta meg a konferenciát.

A plenáris részben (levezető elnök: Schmidt Rezső a mosonmagyaróvári Kar dékánja) a I. Termőföld-Tulajdon és –Használati Viszonyok szekcióban (levezető elnök: Kurucz Mihály Eötvös Lóránd Tudományegyetem Állam- és

Az elnökség tagjai (balról jobbra): Mélykúti Gábor dékán, Faragó Sándor rektor, Ángyán József parlamenti államtitkár, V. Németh Zsolt államtitkár, Sebestyén Róbert NFA elnök és Égi Tamás alpolgármester

Jogtudományi Kar; Alvincz József Vidékfejlesztési Minisztérium) a II. Termőföld-, Agrárkörnyezet-Védelem, Vidékfejlesztés szekcióban (Tóth Sándor Vidékfejlesztési Minisztérium) közel ötven előadást hallhattunk és poszter anyagok (Földmérési és Távérzékelési Intézet, MTA Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézet) kerültek bemutatásra.

Az előadók és a témakörök a következők voltak: *Ángyán József* államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium) A mezőgazdaság és a vidék kapcsolata, új fejlődési, fejlesztési irányai; *V. Németh Zsolt* államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium) A vidékfejlesztés új irányai; *-Bozzay Andrásné* (Nemzetgazdasági Minisztérium) Az Új Széchenyi Terv szerepe, lehetőségei a vidékfejlesztésben; *Sebestyén Róbert* (Nemzeti Földalapkezelő Szervezet) Az NFA szerepe és feladatai az új birtokpolitika megvalósításában; *Bencze Izabella* (Civil Összefogás Fórum) A nemzeti vagyon védelmének alkotmányos és civiljogi aspektusai; *Horváth Gábor* (Mezőgazdasági Termelők és Szövetkezők Országos Szövetsége) Termőföldtulajdon és -használati viszonyok; *Zsigmond Richárd* (Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ) Az MgSzH földkiadási és földrendezési tevékenysége; *-Horváth Gábor István* (Vidékfejlesztési Minisztérium) Gondolatok a szakterület helyzetéről, jövőjéről a változások (2010) tükrében; *Tanka Endre* (Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar) A polgári kormány földügyi stratégiája; *-Varga Tibor* (Veszprém Megyei Földhivatal) Digitális térképtárak kialakítása és működése Veszprém megyében; *Doroszlai Tamás* (Földmérési és Távérzékelési Intézet) Kataszter-Statistika-TakarNet24; *Vincze László* (Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar) A vidékfejlesztés és birtokrendezés kapcsolata; *Köváriné Bartha Ágnes* (Bács-Kiskun Megyei Agrárkamara) A birtokpolitika helyzete: problémák, teendők, lehetőségek a megyében; *Demendi László* (Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Agrárkamara) A birtokpolitika helyzete: problémák, teendők, lehetőségek a megyében; *Roszik Péter* (Győr-Moson-Sopron Megyei Agrárkamara) A birtokpolitika helyzete: problémák, teendők, lehetőségek a megyében; *Orlovits Zsolt* (Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi

Kar) Szabályozási modellek és preferenciák a magyar birtokpolitikában; *Bölcseki János* (Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar) A földtulajdon szerzés korlátozása; *Fazekas Imre* (Csongrád Megyei Földhivatal) Osztatlan-közös tulajdon megszüntetése; *Kurucz Mihály* (Eötvös Lóránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar) A mezőgazdasági üzem, mint jogi egység: a nyilvánkönyvi jószágtest kialakítása különös tekintettel az elővásárlási jogok tömegvételei problémájának kiküszöbölésére; *Alvincz József* (Vidékfejlesztési Minisztérium) Agrárkérdések, alapkérdések; *Zsarnóczy J. Sándor-Körösvölgyi Tamás* (Szent István Egyetem, Gazdaság és Társadalomtudományi Kar) A fenntarthatóság néhány összefüggése a magyar és a dán mezőgazdaságban; *Jáger László* (Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kar) Az osztatlan közös tulajdon a magánerdőkben; *Kulcsár László* (Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége) Külföldi személyek termőföld-tulajdoni és haszonbérleti viszonyai a moratórium megszűnése előtti időszakban; *Buzás Ferenc Ede-Kardos Júlia-Kiss Sándor* (Debreceni Egyetem, Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma, Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési Kar, BIBLIO Vagyonértékelés Kft.) Szántóterületek piaci árváltozása Hajdú Bihar megyében 2006 - 2009 között; *Posta László-Buzás Ferenc Ede* (Debreceni Egyetem, Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma, Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési Kar) A bérleti díj és a földár közötti jellemző kapcsolat alakulása a 2000-es évek elején és napjainkban; *Benedek Fülöp-Balogh Tamás* (OTP Bank Nyrt.) Kis- és közepes agrárgazdaságok hitelezési gyakorlata; *Verő Béla-Fekete Csaba* (OTP Jelzálogbank ZRt.) Termőföld ingatlanok hitelbiztosítéki értékének megállapítása, 2010; *Tóth Csaba* (AXA Bank Europe SA) A zártkerti ingatlanok problematikája; *Káldi Zoltán* (Veszprémi Bányakapitányság) A geotermikus energia kutatásának, kinyerésének és hasznosításának szabályai; *Mizseiné dr. Nyíri Judit* (Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar) Szélerőművek tervei és megvalósítási lehetőségei Pátka külterületén; *Kardos Mária-Sipos Ferenc* (Kiskunsági Nemzeti Park

Igazgatóság) Nem védett Natura 2000 területek és az erdőgazdálkodás a Duna-Tisza közén; *Lóránt Miklós-Vadász Csaba* (Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság) A mezőgazdasági és természetvédelmi földhasználat fenntarthatósága, összefüggései a Felső-Kiskunságban; *Takács Gábor-Ambrus András* (Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság) Természetvédelem, vízgazdálkodás, mezőgazdaság, vidékfejlesztés – Együttműködés vagy konfliktus?; *Jáger János-Szűcs László* (Körföld Bt., Fűzvályi Agrár Zrt.) Melioráció és talajtermékenység; *Csáki Zsolt* (Hódmezővásárhelyi Körzeti Földhivatal) Tradíció és jövő: Komplex vidéki életterület fejlesztés Hódmezővásárhelyen és térségében; *Koncz Gábor-Nagyné Demeter Dóra* (Károly Róbert Főiskola) A szolgáltató szektor jelenléte és jelentősége a Gyöngyösi kistérség falvaiban; *Ambrus Andrea-Lénárt Csaba-Nagyné Demeter Dóra* (Károly Róbert Főiskola) Az AKG Integrált szántóföldi növénytermesztési célprogramban való részvétel hatása a gazdaságok jövedelmezőségére; *Hermann Tamás-Kocsis Mihály-Tóth Gergely* (Pannon Egyetem Georgikon Kar, ISPRÁ Közös Kutatóközpont) Termőföldek minősítése ma; *Mészáros János Elek* (Fejér Megyei Földhivatal) Térinformatikai eszközök alkalmazási lehetőségei a földhivatali földminősítésben; *Mikus Gábor, Bognár Erika, László István, Martinovich László, Szekeres Ádám* (Földmérési és Távérzékelési Intézet) A Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer szerepe az agrár-vidékfejlesztési támogatásokkal kapcsolatos területi információk integrálásában; *Martinovich László-Mikesy Gábor-Molnár Ede András-Képes Attila-Mishiro Marcella-Polgár József-Katona Zoltán* (Földmérési és Távérzékelési Intézet) Dűlőlehatárolások és eredetvédelem: a borvidéki termékleírások térképi mellékletének elkészítése a VINGIS rendszerben; *Szabóné Kele Gabriella, Antal Kristóf, Horváthné Kratancsik Edit* (Fejér Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Növény-és Talajvédelmi Igazgatóság) Föld- és talajhasználati változások a Velencei-tó térségben.

A megoldásra váró birtokpolitikai, ill. földkérdések (osztatlan közös, rendezetlen tulajdonú erdő földrészek, Nemzeti Földalap kezelése stb.) szorosán kapcsolódnak egy újkori vidékfejlesztéshez,

a tájak és a talajok – a legfontosabb nemzeti értékeink és erőforrásaink – természeti egyensúlyának megőrzéséhez és fejlesztéséhez.

A vidékfejlesztés – a földüggyekkel szoros összefüggésben – összetett és szerteágazó feladat, amelyben elsősorban a családcentrikus gazdálkodást, vállalkozásokat, azok feltételrendszerét kell elősegíteni.

A konferencián résztvevő mezőgazdasági intézményeknek (MgSzH, MVH, földhivatalok, agrárkamarák stb.), pénzügyi intézeteknek, azok munkatársainak is a közepes- és kis gazdaságok, családi vállalkozások, helyi közösségek „helyzetbe hozását”, a fejlesztési forrásokhoz való hozzájárulást kell fokozott hatékonysággal segíteni.

A termőföldek rendezésének, védelmének a földüggyek műszaki, jogi, gazdasági tevékenységi körének a vidékfejlesztésben meghatározó – központi – szerepe van. Az ide tartozó kérdéseket, témaköröket ölelte fel az Országos Szeminárium, amelynek előadásait, illetve azok összefoglalóját kiadványban is közre adtuk.

A konferencia és az elkövetkezendő évek feladatainak legfőbb célja, hogy a vidéken élő családok minél nagyobb arányban találjanak megélhetést, boldogulást a termőföldek, a különböző művelési ágak hagyományos vagy újkori, legkorszerűbb hasznosításában, és vállalkozásokat az agrárium szerteágazó lehetőségeiben (kereskedelem, turizmus, feldolgozó ipar, helyi energiaforrások stb.). Az előadások és a hozzászólások, viták eredményeként is körvonalazódott az a helyzetkép, illetve megállapítás, hogy a mezőgazdaság fejlődésében – a vidékfejlesztéssel összefüggésben – a kulcskérdés a földüggyek rendezésében, megoldásában rejlik.

A Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar, a fehérvári „GEO” Földügyi és Térinformatikai Tudásközpontja felkarolja, megszervezi és helyet ad a továbbiakban is a kutatással, oktatással, műszaki, gazdasági (társadalmi) fejlődéssel kapcsolatos mindazon FÓRUMOKNAK, amelyek a fejlődést a földügy területén elősegítik.

Az Országos Szeminárium létrejöttét az OTP Bank Nyrt., a Nitrokémia Zrt. és a Barankovics István alapítvány támogatta.

*Dr. Dömsödi János CSc.
egyetemi docens*

VII. GEOMATIKA SZEMINÁRIUM

Sopron 2010. november 4–5.

Hetedik alkalommal rendezte meg a Geomatika Szemináriumot a Magyar Tudományos Akadémia Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézete.

A mintegy 80 fő résztvevő előtt *Závoti József* intézetigazgató nyitotta meg a két napos tanácskozást. Üdvözölte a szeminárium résztvevőit, az előadókat, remélve azt, hogy a két napos rendezvény valamennyi résztvevő számára hasznos és eredményes lesz.

A megnyitó után az előadások TÉRINFORMATIKA szekcióban indultak.

Első előadóként *Mihály Szabolcs* főosztályvezető helyettes (VM) „INSPIRE, tagállami feladatok és térbeli adatinfrastruktúrák rendje” című előadásában összefoglalta a térbeli adatinfrastruktúrák elemeit, az elemek közötti összefüggéseket és az adatok infrastruktúrába történő szervezésének rendjét és összefüggéseit. Tájékoztatót adott arról, hogy a világ országaiban a térbeli adatinfrastruktúra kialakítására a különböző szervezetek hogyan reagáltak és milyen típusú szabályokat alkottak.

Ezt követően további három előadás hangzott el a térinformatika a témakörben; *Kádár István* „A topológiai információ: koordináta-jegyzéktől a térképéig” című, több éves kutatási eredményeit röviden összefoglaló előadását *Czímber Kornél* „Rekurzív osztott felületmodellek a geoinformatikában”, majd Benő Dávid „Geológiai döntéstámogató rendszerek a térinformatikában” című előadása követte. Az előadók beszámolójukban kutatási eredményeiket, a háromszög és négyszöghálózaton elterjedt rekurzív felületmodellező algoritmusokat, illetve a Bátaapáti felszín alatti hulladéktároló radiológiai méréseinek tapasztalatait foglalták össze.

Ezt követék a GEOMATEMATIKA szekció előadásai.

Závoti József igazgató (MTA GGKI) „Egy új matematikai megoldás a fotogrammetriai külső tájékozásra” című, érdeklődéssel kísért előadásában a külső tájékozás megoldására egy alternatív,

iteráció és közelítő értékek nélküli megoldást ismertetett.

A dunaszekcsői partfal leszakadását követően a további mozgásvizsgálathoz GPS-szel, szintezéssel és mérőállomással méréseket kellett végezni. Az így nyert mérési eredmények együttes kiegyenlítésére elkészített programrendszert és a szerzett tapasztalatokat ismertette *Bányai László* „Geodéziai mérések integrált 3D kiegyenlítése” című előadásában.

A következő előadó *Papp Erik* egy analitikus megoldást ismertetett a Gauss-Krüger és az UTM ellipszoidi földrajzi és síkkoordináták átszámítására.

Zaletnyik Piroška „Csúcskeresési eljárás teljes hullámalakos lézershakker adatok feldolgozásához” című előadásában arról számolt be, hogy a lézershakkerrel egyre jobb minőségű és sűrűbb pontfelhő állítható elő, és ez lehetőséget ad a hullámalakok elemzésére, amelyből a visszaverő felület fizikai, geometriai tulajdonságaira lehet következtetni.

MÉRŐRENDSZEREK ÉS ALKALMAZÁSAIK szekció első előadója,

Berényi Attila előadásában a földi lézershakker minősítő vizsgálatának tapasztalatait ismertette. Vizsgálatuk kiterjedt a különböző építőanyagok, színek visszaverődési tulajdonságainak és a shakker pontosságának meghatározására. Vizsgálták a közelfotogrammetria, mint lehetséges minősítő technológia alkalmazását is.

A földi lézershakker egy speciális, erdészeti igényeket kielégítő alkalmazását ismertette *Király Géza*. Előadásában a fatörzs modellezésének különböző lehetőségeit, a fatérfogat számítására és a törzsek élethű megjelenítésére tett kísérletek eredményeit mutatta be.

A lézershakkerrel „hagyományos” geodéziai, alkalmazásáról számolt be *Nagy Gábor*: Székesfehérvár történelmi belvárosának egy részét mérték fel ezzel a technológiával, amit kiegészítettek fotogrammetriai adatokkal. Előadásában foglalkozott a feldolgozás automatizálási lehetőségeivel is.

Érdekes színfoltja volt a szekció előadás sorozatának *Szűcs László* II. Szeszósztisz egyiptomi

fáraó lerombolt templomának régészeti feltárásával kapcsolatos munkálatok ismertetése. Az előadó elmondta, hogy távérzékelési, földi geodéziai, GPS, valamint magnetometriai mérések alapján próbálták a templom eredeti állapotát rekonstruálni.

MŰSZER ÉS SZOFTVER FORGALMAZÓK szekcióban két előadás hangzott el.

Horváth Zsolt a Leica legújabb fejlesztési eredményeit foglalta össze a GNSS technológiától a Smart Technológiáig, a speciális megoldásoktól az oktatási programig.

Kákonyi Gábor áttekintést adott az ERDAS képfeldolgozó szoftvercsalád legújabb fejlesztéseiről, valamint összefoglalta a legújabb úrfelvétel kínálatot, mint például a WorldView-2 állományt, mely 50 cm-es felbontást biztosít és 8 multispektrális tartományban is mér.

Az előadásokat POSZTERBEMUTATÓ követte. A kiállított anyagok szakterületünk szinte minden szegmensét érintették. A szép és rendezett kiállítás sokszínűségével, gazdagságával, a jól összefogott ismertetőkkal, képanyagokkal, részben a nap közben elhangzott előadásokhoz kapcsolódóan hasznos és érdekes információkkal szolgáltak. Itt csak néhány kiválasztott témakört (az egyes témakörökbe sorolásunk minden bizonnyal vitatható lehet) érintő poszterről tudunk rövid összefoglaló ismertetést adni.

A *geofizika, geodinamika* kérdésköréhez tartozó poszterek a Bánfalvi Geodinamikai Observatóriumban végzett gravitációs árapály és deformáció mérések eredményeit mutatták be. Tájékoztatást kaptunk a földrengések során keletkező rugalmas hullámok mozgásegyenleteinek alkalmazásáról; a felszíni tömegmozgásokat megelőző kisebb elmozdulások mérésére kifejlesztett magnetosztatikus mozgatószerkezet kifejlesztéséről; a 4-es metróvonal építésének a földi nehézségi erőterre gyakorolt hatásáról; a Mátyás-barlangban végzett nehézségi gradiensek linearitás vizsgálatáról; és a dunaszekcsői magaspart utómozgásairól és annak következményeiről.

A *geomatematika* témájú poszterek ismertetést adtak a Nemzetközi Égi Referenciarendszer új megvalósításáról, az ICRF2 rendszerről; a műholdradar (SAR) adatainak feldolgozásáról, felhasználásáról; az alacsony pályájú műholdak mozgásának vizsgálati lehetőségeiről, módszereiről.

A *műszer és mérés technikai* előadások és a kiállított poszterek is egyre bővülő tartalommal foglalkoznak a földi és légi szkenner alkalmazásának lehetőségeivel, képet adnak eddigi munkáikról, eredményeikről. Bemutatták a több állásponton készített felvételek objektum-orientált automatikus feldolgozását; a diszkrét és folytonos eloszlásokból levezethető minőségi jellemzőket. Ebbe a témakörbe sorolható még az invárbetétes szabatos szintezőlécek kalibrálására kidolgozott módszer bemutatása, valamint a mérnökgeodéziai feladatoknál alkalmazható regresszió számítás új lehetőségét bemutató poszter is.

A GPS technológiával kapcsolatos témák közül meg kell említeni a zenit irányú mérések alapján meghatározható troposzférikus vízgőz tartalomra kidolgozott eljárás bemutatását.

Talán ide sorolható a digitális (földi) fotogrammetria építészeti, műemlékvédelmi alkalmazását bemutató poszter is.

Több poszter érdekes – és sajnos aktuális – *távérzékelési alkalmazásokat*, eredményeket ismertetett. A vörös iszap tragédia műhold felvételekkel való illusztrálása és megjelenítése, annak földrajzilag is távolba nyúló hatása úgy gondoljuk az érdeklődő szakembereket is megdöbbentette. A további, távérzékeléssel foglalkozó posztereken bemutatták a hullámtéri élőhely-monitoring légifelvételekkel történő objektum alapú osztályozását; foglalkoztak a sarkkörüli folyók jegesedésének vizsgálatával, a földhasználati változások hosszú periódusú időbeli változásával.

Az egész napos program befejezéseként a résztvevők Závoti József igazgató pohárköszöntője után egy jó hangulatú baráti vacsorán cseplélhettek ki gondolataikat, eleveníthették fel közös emlékeiket és ismerhették meg egymás

munkáit, eredményeit most már kötetlen, a levezető elnöki felügyelet és a szoros időhatárok betartása nélkül.

A második nap a NEHÉZSÉGI ERŐTÉR/EOMA szekció előadásaival kezdődött.

Első előadóként *Kiss János* arról számolt be, megállapították, hogy a gravitációs anomáliatermek van egy olyan regionális összetevője, amellyel eddig nem nagyon foglalkoztak, pedig hatással lehet a felszín közeli földtani értelmezésekre. Rá kellett jönniük, hogy a hegyek ismert izosztatikusan kívül más hatásokkal is számolni kell.

Völgyesi Lajos „Az Eötvös-inga mérési idejének csökkentési lehetősége” című előadásában arról számolt be, hogy a hosszú csillapodási idő jelentősen rövidíthető a CCD-érzékelők alkalmazásával. Segítségükkel jó felbontással megállapítható a csillapodási görbe, amelynek kezdeti szakaszából előre meghatározható az inga nyugalmi helyzete.

Egető Csaba a Mátyáshegyi Gravitációs és Geodinamikai Observatórium átfogó gravitációs modellezése során azt vizsgálta, hogy az observatórium üregeinek és a felette elhelyezkedő hegynak milyen hatása van az ott folyó észlelésekre.

Laky Sándor a geodéziai hálózattervezéshez alkalmazható differenciális evolúciós algoritmust ismertette. Bemutatta a szabad hálózatok tervezésekor alkalmazható lehetséges célfüggvényeket, és az algoritmus konvergenciája számára szükséges megkötéseket.

Szűcs Eszter előadásában bemutatta, hogy egy erdős mintaterületen az SRTM3 felszínmodell és a topográfiai térkép szintvonalai milyen eltéréseket mutatnak és ez milyen kapcsolatot mutat a helyi vegetációval.

Kratochvilla Krisztina előadásában arra kérésre választ, hogy az EOMA korábbi kiegyenlítés eredményei alapján meghatározható normáljavítási érték második tagja (K2) alapján milyen módon határozható meg a gravimetriai adatoknak a hálózatkiegyenlítés során figyelembe vehető súlya.

Busics György „AZ EOMA újramérésének előzetes eredményei az első három poligonban” című előadásában elmondta, hogy az EOMA elsőrendű hálózatának újramérése 2007-ben kezdődött. 2009. végéig a 8., 9., 10. poligon mérését fejezték be. Most van először lehetőség arra, hogy összehasonlítsák a K pontok magasságváltozását a három évtizeddel ezelőtti helyzethez képest. Öt főalappont eredeti magasságát elfogadva a hegyvidéki területeken néhány cm-es emelkedés mutatható ki, az alföldi területen mintegy 300 K-ponton pedig decimétert meghaladó süllyedést tapasztaltak. Az újramérés tapasztalatai és annak folytatása az integrált hálózat szempontjából is fontos.

Az EOMA hálózat kiegyenlítésének kérdéseivel foglalkozott a soron következő előadó is. *Virág Gábor* elmondta, hogy meghatározták a kiegyenlítési alapelveket, ennek alapján elkészült egy kiegyenlítő szoftver. Az eddig elkészült mérési eredményekkel az előzetes kiegyenlítést elvégezték.

A FOTOGRAMMETRIA ÉS KÉPELEMZÉS szekció első előadójaként

Jancsó Tamás „Kölcsönös tájékozás szükségessége a digitális fotogrammetriában” című előadásban elmondta, hogy a külső tájékozási elemekből levezethetők a kölcsönös tájékozás elemei. A tájékozáshoz felhasznált pontok elrendeződése nagymértékben befolyásolhatja az elérhető pontosságot. Több gyakorlati példán keresztül mutatta be a módszer alkalmazhatóságát és hasonlította össze pontossági szempontból a különböző elrendezésű méréseket.

Szabó György előadásában, melynek címe „Fény, kép, mérés – létezik még fotogrammetria?, az emberi környezetben történő térbeli tájékozódás, ismeretszerzés és vizuális megjelenítés problémáján keresztül vizsgálta a képi alapú technológiák fejlődésének, jelenének és jövőképeinek kérdéseit.

A többdimenziós adatterek automatikus klaszterezésére, mint amilyen egy multispektrális úrfelvétel is, a legalkalmasabb a T. Kohonen által kidolgozott, versengő tanulás alapján működő önszerveződő neurális

hálózattípus: a SOM. Ennek bizonyítását gyakorlati példákkal illusztrálva mutatta be előadásában *Gáspár Katalin*.

GNSS HELYMEGHATÁROZÁS szekcióban

Kenyeres Ambrus „ETRS89: Európa műholdas vonatkoztatási rendszere” című előadásában elmondta, hogy a geocentrikus rendszerben a koordináták a lemeztektonikai mozgások következtében évente több cm-t változnak. Európában a problémát az ETRS89, a kontinenssel együttmozgó vonatkoztatási rendszer bevezetésével oldották meg. Az ezzel kapcsolatos ismereteket, változásokat, amelyek a jelenleg érvényes megoldásokhoz vezettek – foglalta össze előadásában.

Horváth Tamás előadásában arra a kérdésre keresett választ, hogy a jelentős költségekkel kiépített és működő RTK-nak lesz-e életképes alternatívája? Az állapot-tér modellezésen alapuló PPP (Precíz Abszolút Helymeghatározás) technika igen közel került ahhoz, hogy felvegye a versenyt az RTK-val. Hol tart a fejlesztés? Milyen műszaki nehézségekkel kell megküzdeni? Meddig tar még az RTK hegemoniája?

Rózsa Szabolcs „GNSS mérések közel valós idejű feldolgozása meteorológiai alkalmazásokhoz” című előadásában tájékoztatást adott arról, hogy a GNSS mérések alapján a troposféra vízgőztartalmáról közel valós időben nyerhetünk információkat, amelyeket felhasználhatunk a meteorológiai előrejelzések során. Ismertette, hogy a FÖMI által üzemeltetett aktív GNSS hálózat segítségével hogyan oldható meg ez a feladat.

GEODINAMIKA szekció első előadója

Grenerczy Gyula a lehető legsűrűbb, országos, azonnali mozgásvizsgálat koncepcióját ismertette előadásának első részében, majd elmondta, hogy az antropogén mozgások megnagyobb térbeli és időbeli felbontást kívánnak elsősorban magasságiértelemben.

Ennek érdekében néhány éve bevezették és alkalmazzák az apertúraszintézis műholdradar (InSAR) technikát. Előadásának következő részében az InSAR alapú országos, magassági mozgástérkép koncepcióját, valamint a GPS és InSAR kombinációját tárgyalta.

Marótiné Kiszely Márta előadásában a földrengések eloszlásának statisztikai vizsgálatáról számolt be, amely a Kárpát-medence és az Észak-Atlanti-óceánközépi hátság földrengés katalógusának vizsgálatára terjedt ki és olyan sajátosságokra hívták fel a figyelmet, amelyek figyelmenkívül hagyása téves következtetésekre vezethetnek.

Bódis Virág Bereniké előadásában azt mutatta be, hogy a növényzetnek is szerepe van a felszíni tömegmozgásra hajlamos területek mozgásviszonyainak alakulásában. Állítását a dunaszekcsői és dunaföldvári magasparton végzett vizsgálatok is igazolták.

A szemináriumon elhangzott előadások, a bemutatott poszterek rövid ismertetése után összegezeként megállapíthatjuk, hogy egy jól szervezett, értékes két napos rendezvény résztvevői lehettünk. Az előadások – mint ahogy ez a szekciók témaköre is igazolja – szakterületünk széles tevékenységi körét fogták át, ahol a kutató és gyakorló szakemberek is értékes információkhoz, ismeretekhez jutottak. Az előadók számára, a választott téma bemutatására biztosított 15–15 perces időkeret talán szűknek tűnt, de ez tette lehetővé a nagyszámú érdekes és értékes előadás megtartását és a tervezett program teljesítését úgy, hogy minden szekcióülést egy aktív és értékes vitafórum is követett.

Olvasóink nevében is köszönjük a szervezők, az előadók munkáját, amivel biztosították a VII. Geomatika Szeminárium sikeres és eredményes lebonyolítását.

Dr. Riegler Péter